

Bruxelles, 10. lipnja 2026.
(OR. en)

10392/26

POLGEN 160

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Osamnaestomjesečni program Vijeća (1. srpnja 2026. – 31. prosinca 2027.)

Nacrt programa trija predsjedništava Irske, Litve i Grčke

I. UVOD

Jedinstvo u raznolikosti – tri kuta, ali jedan kompas

Od atlantskih obala Irske, preko baltičke regije Litve do sredozemne pristupne točke Grčke, trio predsjedništva odražava snagu i srž europskog projekta, a to su različite povijesti, iskustva i stajališta ujedinjeni u raznolikosti i usklađeni oko zajedničke odgovornosti i svrhe.

Ta zemljopisna ravnoteža više je od simboličnosti – ona odražava stvarnost koja danas oblikuje Uniju i jača kolektivnu sposobnost Europe da se povezuje, stvara, gradi i odgovara na globalne izazove. Trio će tu raznolikost zajedno pretvoriti u koheziju, čime će se osigurati da djelovanje Unije ostane odlučno, uravnoteženo, ciljano i istinski europsko.

Trio se obvezuje da će usmjeravati rad Vijeća Europske unije s obzirom na dosad nezabilježene izazove i geopolitički pritisak, posebno agresivni rat Rusije protiv Ukrajine kao egzistencijalni izazov za Europsku uniju, stanje na Bliskom istoku, uključujući izraelsko-palestinski sukob, kao i narušavanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, što sve ima međusektorske posljedice za EU-ov program politika.

Kako bi se osiguralo da Unija ima potrebna sredstva za ostvarivanje tih strateških dugoročnih ambicija i prioriteta te kako bi se učinkovito odgovorilo na nove izazove, trio će dati prednost radu na višegodišnjem financijskom okviru i njegovim sektorskim prijedlozima kojima se ispunjavaju potrebe Unije za razdoblje 2028. – 2034.

II. SLOBODNA I DEMOKRATSKA EUROPA

Poštovanje europskih vrijednosti u Uniji

Zaštita europskih vrijednosti i dalje je ključna za snažnu, otpornu i ujedinjenu Europu. Poštovanje temeljnih vrijednosti, vladavine prava, demokracije, ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, temelj je naše Unije te podupire uzajamno povjerenje i učinkovito globalno djelovanje.

Horizontalni prioritet trija bit će promicanje socijalne kohezije, rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti za sve.

Jačanje demokratske otpornosti nastojat će se postići većim angažmanom građana, priznavanjem središnje uloge civilnog društva, zaštitom slobodnih, neovisnih i pluralističkih medija te odlučnim djelovanjem protiv dezinformacija, govora mržnje te inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, uključujući krivotvorenje povijesnih činjenica.

U okviru tih nastojanja poduprijet će provedbu Europskog štita za zaštitu demokracije, pri čemu će posebnu pozornost posvetiti radu Europskog centra za demokratsku otpornost. Nastavit će odlučno djelovati protiv podjela, radikalizacije, terorizma, nasilnog ekstremizma, rasizma, antisemitizma, mržnje prema muslimanima i ksenofobije.

Trio će nastaviti promicati integraciju i kulturnu i sportsku raznolikost te pridavati važnost kreativnom izražavanju i suradnji, koji imaju važnu ulogu u poticanju demokracije i europskih vrijednosti.

Radit će na zaštiti prostora za građansko djelovanje, promicanju pristupa pravosuđu općenito i promicanju pravosudnih sustava prilagođenih djeci u cijeloj Uniji. Poseban će naglasak staviti na zaštitu maloljetnika u internetskom okruženju, među ostalim borbom protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu. Nastojat će ojačati vladavinu prava i zaštititi demokratske institucije, među ostalim mehanizmima za odgovor na djelovanja kojima se podriva pravosudni sustav. Trio će raditi na očuvanju neovisnosti pravosuđa i poboljšanju transparentne komunikacije s građanima kako bi se osnažilo povjerenje u demokratske institucije i ojačala legitimnost europskog projekta.

III. SNAŽNA I SIGURNA EUROPA

Ambiciozno proširenje

Proširenje EU-a od geostrateške je važnosti za osiguravanje mira, sigurnosti, stabilnosti i blagostanja diljem Europe. S obzirom na novu geopolitičku stvarnost, obilježenu agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, naglašava se važnost postizanja napretka u procesu proširenja.

Trio će iskoristiti zamah pregovora o pristupanju kako bi potaknuo ambiciozan napredak svojih partnera na putu prema članstvu u EU-u u skladu s Kopenhaškim kriterijima, utvrđenim načelima i metodologijom.

Osigurat će uravnoteženo i pravedno postupanje prema svim zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama, uz istodobno zadržavanje učinkovitog, vjerodostojnog i predvidljivog pristupa koji se temelji na zaslugama. U tom će kontekstu snažno podupirati Ukrajinu, Republiku Moldovu te zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje sa zapadnog Balkana na putu prema članstvu u EU-u.

Trio će nastaviti postavljati unutarnje temelje i pripremati reforme za proširenu Uniju, u skladu s Izjavom iz Granade.

Usklađeno i utjecajno vanjsko djelovanje

Trio će promicati Europsku uniju kao globalno angažiranog i odgovornog aktera koji je predan podupiranju međunarodnog poretka utemeljenog na međunarodnom pravu, uključujući Povelju UN-a, Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) i međunarodno humanitarno pravo. Kako bi se dodatno ojačala uloga Europske unije kao globalnog aktera, trio će podupirati središnju ulogu Ujedinjenih naroda. Poticati će uzajamno korisna globalna partnerstva putem kontinuirane i predvidljive razvojne suradnje i humanitarne pomoći, u skladu s pristupom Tima Europa i strategije Global Gateway. Trio će podupirati i promicati ulogu EU-a u pružanju principijelne humanitarne pomoći, u skladu s Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći.

Trio ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu potporu Ukrajini u svim dimenzijama, uključujući političku, gospodarsku, vojnu, energetska, financijsku i humanitarnu potporu, u skladu s dugoročnom predanošću EU-a sveobuhvatnom, pravednom i trajnom miru u Ukrajini i Europi, osiguravanju neovisnosti, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica i njezine obnove. Jedan od glavnih prioriteta trija bit će osiguravanje održive i predvidljive financijske potpore Ukrajini, među ostalim i nakon 2027. Trio će raditi na osiguravanju potpune odgovornosti za ratne zločine i najteže zločine Rusije i Bjelarusa počinjene u vezi s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. Trio će također nastaviti jačati sankcije i borbu protiv njihova zaobilaženja.

Usto će promicati učinkovit multilateralizam i održivi razvoj, među ostalim pojačanom suradnjom u okviru sustava UN-a i svih njegovih agencija, fondova i programa, u skladu s prioritetima i vrijednostima EU-a.

Kako bi se postigao napredak u pogledu zajedničkih ciljeva i ostvarili konkretni rezultati, trio će staviti poseban naglasak na produbljivanje suradnje s globalnim partnerima, i bilateralno i u kontekstu međunarodnih i regionalnih organizacija.

Održavanje snažne usmjerenosti na sprečavanje kriza i sukoba i odgovor na njih te na mirovno posredovanje i dalje će biti ključni za globalnu stabilnost i europsku sigurnost. Trio će poticati veću informiranost o stanju i proaktivan angažman kao ključne elemente za očuvanje globalne stabilnosti i europske sigurnosti.

Prepoznajući da jačanje stabilnosti u istočnom i južnom susjedstvu EU-a izravno doprinosi sigurnosti Europe, trio će dati prednost dubljoj suradnji s partnerskim zemljama kao strateškom temelju svojeg programa.

Trio će nastojati ojačati politiku istočnog susjedstva putem stalne suradnje s relevantnim partnerskim zemljama i putem Istočnog partnerstva. Nastojat će poboljšati demokratsku otpornost, procese reformi i regionalnu suradnju.

Jačanje odnosa s južnim susjedstvom bit će ključan prioritet, uključujući usmjerenost na učinkovitu provedbu Pakta za Mediteran i prilagođenu suradnju za prevladavanje regionalnih izazova. Trio će raditi na produbljivanju suradnje s partnerima u regiji radi promicanja stabilnosti, sigurnosti, blagostanja i održivog razvoja.

Promicanje mira, stabilnosti i sigurnosti na Bliskom istoku i dalje će biti ključni cilj vanjskog djelovanja EU-a, s naglaskom na sveobuhvatnom, pravednom i trajnom rješenju izraelsko-palestinskog sukoba na temelju dvodržavnog rješenja. Trio će podupirati diplomatske inicijative, humanitarnu pomoć, napore za smirivanje napetosti, obnovu i postizanje sveobuhvatnog, pravednog i trajnog mira, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a.

Trio će nastaviti održavati snažne transatlantske odnose, potičući čvrste, trajne i uzajamno korisne odnose sa Sjedinjenim Američkim Državama, među ostalim aktualnom provedbom zajedničke izjave EU-a i SAD-a i suradnjom u području gospodarske sigurnosti, osiguravajući pritom stabilno i predvidljivo okruženje za građane i poduzeća. Trio prepoznaje važnost otpornog strateškog partnerstva s Kanadom, koje se temelji na zajedničkim demokratskim vrijednostima i interesima.

Promicanje i podupiranje pozitivnih odnosa EU-a i Ujedinjene Kraljevine i dalje je jedan od glavnih prioriteta trija. Trio će nastaviti raditi na obnovljenom programu za pojačanu suradnju, koji se temelji na zajedničkim interesima te potpunoj, pravodobnoj i vjernoj provedbi postojećih sporazuma.

Budući da Arktik i dalje dobiva na strateškoj važnosti, trio će osigurati snažniju ulogu Unije u promicanju rasta i pružanju sveobuhvatne sigurnosti na krajnjem sjeveru, među ostalim u suočavanju s izazovima koje predstavljaju Rusija i Kina.

Trio će nastaviti jačati i dodatno intenzivirati stratešku usmjerenost, prisutnost, vidljivost i djelovanja EU-a, uključujući trgovinu u indo-pacifičkoj regiji, putem provedbe Strategije EU-a za indo-pacifičku regiju i pojačane suradnje s regionalnim organizacijama, posebno podizanjem odnosa EU-a s Udruženjem država jugoistočne Azije (ASEAN) na razinu sveobuhvatnog strateškog partnerstva.

Dodatno će ojačati odnose s Latinskom Amerikom i Karibima putem političkog dijaloga, pravosudne suradnje i suradnje u području izvršavanja zakonodavstva, gospodarske suradnje, ulaganja i potpore regionalnoj integraciji i održivom razvoju.

Trio će raditi na jačanju odnosa EU-a s Afrikom, među ostalim putem strateškog partnerstva između EU-a i Afričke unije.

Dodatno će poboljšati odnose između EU-a i zemalja EGP-a/EFTA-e kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje i produbljivanje jedinstvenog tržišta.

Promicanje održivog razvoja i provedba ciljeva održivog razvoja i dalje će biti u središtu vanjskog djelovanja EU-a, a posebna pozornost posvetit će se otpornosti na klimatske promjene i ranjivim partnerima, uključujući najmanje razvijene zemlje i male otočne države u razvoju.

Poboljšat će se i međuregionalna povezivost kao pokretač održivog rasta i otpornih globalnih partnerstava.

Strateško djelovanje u području sigurnosti i obrane

Trio će podupirati razvoj i učinkovitu provedbu zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) EU-a, uključujući civilne misije i operacije kao temeljni stup sposobnosti Unije da upravlja krizama i odgovori na prijetnje, gradi otpornost i štiti svoje interese na globalnoj razini.

Trio će aktivno podupirati postizanje napretka u pogledu ključnih sigurnosnih i obrambenih inicijativa EU-a, među ostalim:

- hitnim jačanjem obrambenih sposobnosti, uzimajući pritom u obzir Plan za obrambenu pripravnost do 2030. i njegove vodeće inicijative,
- zaštitom strateške infrastrukture,
- jačanjem napora za izgradnju kapaciteta, posebno na istočnim granicama, čime se jačaju sigurnost i obrana Unije, kao i njezina sposobnost da učinkovito odgovori na aktualne i nove prijetnje,
- partnerstvima u području sigurnosti i obrane te suradnjom u području sigurnosti i obrane s partnerima sličnih stavova.

Trio će promicati uključivu i uzajamno korisnu suradnju između EU-a i NATO-a, uz puno poštovanje načela koja su utvrđena u Ugovorima i koje je odredilo Europsko vijeće, ne dovodeći pritom u pitanje posebnosti sigurnosne i obrambene politike pojedinih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.

Trio će raditi na jačanju otpornosti i konkurentnosti europske obrambene tehnološke i industrijske baze (EDTIB) u okviru sveobuhvatnog pristupa od 360 stupnjeva. To će doprinijeti stvaranju snažnijeg, integriranijeg i učinkovitijeg jedinstvenog tržišta za obranu, čime će se poboljšati dugoročna sigurnost, inovacije i industrijski kapaciteti EU-a u cijeloj Uniji.

Poboljšanje vojne pokretljivosti unutar i izvan EU-a i dalje će biti prioritet, što će se među ostalim postići ciljanim ulaganjima u prometnu infrastrukturu i njezinu otpornost. Trio će surađivati s državama članicama na uklanjanju postojećih prepreka i jačanju sposobnosti za olakšavanje brzog i sigurnog kretanja vojnog osoblja, materijala i imovine.

Trio će raditi na tome da europski svemirski kapaciteti budu potpuno operativni, otporni i suvereni. Podupirat će napore za zaštitu i razvoj neovisnih svemirskih sustava i infrastrukture, prepoznajući njihovu ključnu ulogu u sigurnosti, obrani i ključnim civilnim primjenama.

Trio će ojačati gospodarsku sigurnost EU-a, smanjiti štetne visokorizične ovisnosti te diversificirati i osigurati strateške lance opskrbe, među ostalim jačanjem pomorske sigurnosti.

Trio će pojačati napore u borbi protiv fizičkih, kibernetičkih i hibridnih prijetnji, uključujući inozemno upletanje i manipuliranje informacijama. Trio će nastaviti s provedbom Strategije unutarnje sigurnosti (ProtectEU) kao plana za zaštitu Unije i njezinih građana od prijetnji za njihovu sigurnost. Podupirat će poboljšanje informiranosti o stanju i sposobnosti odvratanja, pripravnosti, praćenja i odgovora s ciljem zaštite demokratskih institucija i kritične infrastrukture, uključujući pomorsku i društvenu otpornost.

Trio će poticati integrirani pristup kojim se povezuju pouzdano i etično uvođenje umjetne inteligencije, suverenitet nad podacima i otpornost u području kibernetičke sigurnosti. Promicat će sigurnu i odgovornu upotrebu novih tehnologija u području sigurnosti i obrane.

U skladu s tim prioritetima trio će ojačati sigurnost i povjerenje u europski digitalni ekosustav. Istodobno će poboljšati okvire odgovornog upravljanja kako bi se ublažili sigurnosni rizici povezani s digitalnom transformacijom.

Sveobuhvatan pristup migracijama

Trio prepoznaje potrebu za osiguravanjem potpunog i učinkovitog funkcioniranja zajedničkog sustava azila i migracija, među ostalim učinkovitom i potpunom primjenom pakta o migracijama i azilu te osiguravanjem ravnoteže između odgovornosti i solidarnosti.

Trio će svoj rad usmjeriti na čvrst, pravedan i učinkovit sustav azila kojim se jamči zaštita onima kojima je potrebna te istodobno sprečava zlouporaba naših pravila.

Pojačat će ulaganje napora u sprečavanje i rješavanje problema nezakonitih migracija te će suzbiti instrumentalizaciju i upotrebu migracija kao oružja, koje prepoznaje kao hibridnu prijetnju i ozbiljan izazov za sigurnost i stabilnost Unije.

Trio će nastojati osigurati pravednu, čvrstu i učinkovitu zajedničku politiku vraćanja EU-a, pri čemu će naglasak staviti na osiguravanje održivosti vraćanja i reintegracije putem pojačane suradnje sa zemljama podrijetla i tranzita. To će uključivati učinkovitiju upotrebu sredstva utjecaja i poticaja koje EU ima na raspolaganju, uz potpuno poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva. Trio će ujedno promicati upotrebu modernih tehnologija u upravljanju migracijama i azilom kako bi se poboljšala njegova učinkovitost i pojednostavnili postupci.

Trio podupire dobro funkcioniranje schengenskog područja kako bi se očuvali neometano slobodno kretanje osoba i koristi koje ono donosi našim društvima i gospodarstvima. S ciljem stvaranja sigurnog schengenskog područja trio će podupirati snažno i učinkovito upravljanje vanjskim granicama EU-a u skladu s načelima integriranog upravljanja granicama te zajedno s neophodnim kompenzacijskim mjerama suradnje. U tu će se svrhu trio zalagati za pristup koji je i na nacionalnoj razini i na razini Unije pragmatičan i razborit i kojim se uzimaju u obzir sve veći sigurnosni izazovi na vanjskim granicama i izvan njih. To uključuje, među ostalim, jačanje kapaciteta država članica za upravljanje granicama i osnaživanje Frontexa u njegovim ulogama koordinacije i operativne pomoći. Na vanjskim granicama dodatno će se promicati i iskoristavati napredna tehnološka rješenja, uključujući sposobnosti u pogledu bespilotnih zrakoplova i borbe protiv njih te alate za nadzor i analizu. Trio će dati prednost jačanju napora u osiguravanju potpune interoperabilnosti informacijskih sustava, kao i jačanju vizne politike EU-a.

Vanjska dimenzija migracija i dalje će biti ključni prioritet. Trio će ojačati sveobuhvatnu suradnju s trećim zemljama, među ostalim inovativnim rješenjima i prilagođenim partnerstvima, uz potpuno poštovanje temeljnih prava. Pridat će veliku važnost razvoju partnerstava i jačanju suradnje s ključnim zemljama Sredozemlja, Afrike, Bliskog istoka i jugoistočne Azije te duž različitih migracijskih ruta, u skladu s pristupom koji obuhvaća cijelu rutu, kako bi se na migracijske izazove odgovorilo na uzajamno koristan način.

Kako bi se riješio problem manjka radne snage u državama članicama, trio će raditi i na razvoju zakonitih migracijskih putova u okviru programa EU-a za privlačenje vještina i talenata, posebno razvojem partnerstava EU-a za traženje talenata s trećim zemljama, čime će se ujedno poboljšati suradnja u području vraćanja. Trio će podupirati zakonite i uređene migracije u EU, koje doprinose konkurentnosti i blagostanju Unije.

Trio će također pojačati napore u borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima promicanjem koordiniranih inicijativa EU-a i pojačanom suradnjom s međunarodnim partnerima. Ta će se djelovanja provoditi u potpunosti u skladu s međunarodnim pravom, pri čemu će se zaštititi životi i prava migranata.

Jačanje naše sigurnosti i zaštita naših građana

Trio će povećati energetske sigurnost i otpornost, među ostalim provedbom plana REPowerEU, izbjegavajući pritom stvaranje novih strateških ovisnosti. Prednost će dati sigurnosti opskrbe, suverenitetu i cjenovnoj pristupačnosti, poduprijet će zeleni industrijski rast i promicati ulaganja u energetske i kritičnu infrastrukturu, uključujući kritičnu pomorsku infrastrukturu, poboljšat će pripravnost i sposobnosti praćenja i popravka te će osigurati zaštitu od novih prijetnji. Trio će ujedno raditi na ublažavanju rizika za nuklearnu sigurnost povezanih sa zahtjevnim sigurnosnim okruženjem u susjedstvu EU-a.

Trio će nastojati osigurati pristupačne i održive cijene energije kao temelj gospodarske otpornosti, konkurentnosti i socijalne kohezije u cijeloj Uniji. S obzirom na trenutačnu nestabilnost tržišta i zahtjeve energetske tranzicije, prednost će dati jačanju otpornosti i diversifikacije opskrbe energijom, poboljšanju energetske sigurnosti, smanjenju vanjskih ovisnosti i poticanju regionalne suradnje. Ubrzano uvođenje obnovljivih izvora energije posebno će se podupirati u regijama čiji položaj pogoduje solarnoj energiji i energiji vjetra, te će se istodobno ulagati u skladištenje energije i modernizaciju mreže kako bi se osigurala fleksibilnost sustava. Usmjerit će napore i na jačanje unutarnjeg energetskeg tržišta s ciljem postizanja istinske energetske unije, na poboljšanje transparentnosti cijena i napredovanje integracije novih tehnologija. Istodobno, ranjivi potrošači i poduzeća, uključujući energetske intenzivne industrije, moraju biti zaštićeni od prekomjernih fluktuacija cijena, pri čemu treba očuvati učinkovite tržišne signale za dekarbonizaciju.

Trio će ojačati otpornost te kapacitete i sposobnosti za sprečavanje kriza te pripravnost i odgovor na njih primjenom pristupa kojim se obuhvaćaju sve opasnosti i cijelo društvo, a one uključuju prirodne katastrofe, sukobe, zdravstvene krize te kibernetičke i hibridne prijetnje. Trio će poduprijeti aktualni rad na Strategiji za Uniju pripravnosti.

Ojačat će otpornost kritične infrastrukture, uključujući infrastrukturu za plaćanja te digitalnu i pomorsku infrastrukturu, na fizičke i digitalne prijetnje za ključne i važne subjekte (Direktiva NIS2) i kritične subjekte (Direktiva CER), provesti sveobuhvatne procjene rizika i poboljšati međusektorsku koordinaciju kako bi se osigurao kontinuitet ključnih usluga.

Trio se obvezuje na jačanje suradnje između tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela u njihovu radu na očuvanju sigurnosti i vladavine prava u Europi. Podupirat će učinkovitu suradnju, zajedničke operacije i razmjenu informacija, među ostalim preko granica. Kao odgovor na nove kriminalne trendove i tehnologije trio će raditi na jačanju suradnje u području izvršavanja zakonodavstva i pravosudne suradnje s trećim zemljama te na daljnjem osnaživanju relevantnih agencija i tijela EU-a.

Trio će pojačati djelovanja za borbu protiv teškog i organiziranog kriminala putem onesposobljavanja mreža za krijumčarenje ljudi i borbe protiv trgovine drogom, krijumčarenja i drugih vrsta prekograničnog kriminala. Poduprijet će napore za osiguravanje granica EU-a. Upotrebom modernih informatičkih alata i novih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, trio namjerava poboljšati otkrivanje, prikupljanje informacija i operativnu učinkovitost u razbijanju kriminalnih mreža.

Poseban naglasak stavit će se na pripravnost i zaštitu kulturne baštine, uključujući zaštitne mjere protiv učinaka klimatskih promjena, te, kad je riječ o kulturnim dobrima i institucijama, na strategije za sprečavanje, pripravnost i oporavak.

Trio će ojačati zdravstvenu sigurnost i otpornost sustava boljom pripravnošću, prevencijom i zaštitom javnog zdravlja, uključujući mentalno zdravlje. Također smatra da će se jačanjem socijalne sigurnosti, među ostalim prevladavanjem demografskih izazova, povećati otpornost društva u kontekstu dugoročnih promjena.

Trio pridaje veliku važnost zaštiti djece od štetnih i manipulativnih sadržaja i praksi na internetu te jačanju zaštitnih mehanizama putem poticanja sigurnijih iskustava na internetu.

Trio će poboljšati zaštitu građana jačanjem konzularne suradnje izvan EU-a, poboljšanjem koordinacije među državama članicama i s delegacijama EU-a te upotrebom digitalnih alata za pružanje učinkovite pomoći u kriznim situacijama.

Trio će nastaviti jačati sigurnost opskrbe hranom u Europi jačanjem otpornosti u cijelom prehrambenom lancu i osiguravanjem pouzdanog pristupa sigurnoj i cjenovno pristupačnoj hrani, među ostalim u kriznim vremenima.

IV. PROSEPERITETNA I KONKURENTNA EUROPA

Izgradnja snažnije i prosperitetnije Unije

Trio će dovršiti rad na višegodišnjem financijskom okviru kojim se ispunjavaju potrebe Unije za razdoblje 2028. – 2034. Novi dugoročni proračun bit će osmišljen tako da se EU-u osiguraju potrebna sredstva za ostvarivanje njegovih strateških dugoročnih ambicija i prioriteta te za učinkovit odgovor na nove izazove u narednim godinama.

Jačanje konkurentnosti

Trio će nastaviti s provedbom Strategije za jedinstveno tržište ambiciozno i u svim njezinim dimenzijama, u skladu s programom „Jedna Europa, jedno tržište”. Podsjeća na svoju predanost radu na uklanjanju prepreka kako bi se osigurali jednaki uvjeti i ostvarile praktične koristi za poduzeća, posebno za mala i srednja poduzeća (MSP-ove), javna tijela, potrošače i radnike. Nastavit će davati prednost izvršavanju i ujednačenoj provedbi pravila jedinstvenog tržišta, kao i EU-ovoj agendi za pojednostavnjenje i bolju regulativu, s ciljem smanjenja regulatornog i administrativnog opterećenja, osiguravanja usklađenosti novih inicijativa EU-a s načelima bolje regulative i jačanja konkurentnosti.

Trio će nastaviti ulagati napore u daljnji razvoj i produbljivanje unije štednje i ulaganja poticanjem integriranih tržišta kapitala i bankarskog sektora koji dobro funkcionira u cijelom EU-u kako bi se mobilizirao javni i privatni kapital, ojačala dugoročna financijska stabilnost Unije i doprinijelo konkurentnosti Unije. Trio i dalje daje prednost radu Unije na suzbijanju utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza kako bi se spriječili rizici od smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti na razini EU-a i na međunarodnoj razini.

Trio će staviti naglasak na razvoj tržišta kapitala za ulaganja u rastuća poduzeća, čime će se inovativnim poduzećima omogućiti pristup financijskim sredstvima potrebnima za rast, inovacije i širenje na jedinstvenom tržištu i na globalnoj razini.

Trio će se nadovezati na EU-ovu strategiju gospodarske sigurnosti promicanjem relevantnih instrumenata i partnerstava EU-a kako bi se zaštitili sigurnosni i gospodarski interesi Unije uz istodobno očuvanje otvorenosti i cjelovitosti jedinstvenog tržišta. U tom će se pogledu usredotočiti na smanjenje osjetljivosti Unije na strateške, visokorizične vanjske ovisnosti u osjetljivim sektorima te na diversifikaciju i osiguravanje strateških lanaca opskrbe kako bi se zaštitili gospodarski interesi Unije uz istodobno očuvanje otvorenosti i cjelovitosti jedinstvenog tržišta.

Trio će promicati otvoren trgovinski sustav utemeljen na pravilima kojim se jača gospodarska otpornost EU-a, podupire diversifikacija tržišta i osiguravaju jednaki uvjeti. Trio je i dalje predan reformi WTO-a, među ostalim ponovnoj uspostavi učinkovitog sustava za rješavanje sporova. Trio će nastaviti širenje i provedbu EU-ove mreže sporazuma o slobodnoj trgovini. Trio smatra da je carina stup funkcionalnog jedinstvenog tržišta i trgovine te granične sigurnosti i borbe protiv krijumčarenja. Trio će osigurati kontinuirani napredak u provedbi carinske reforme prema digitaliziranoj carini EU-a koja se temelji na podacima i primjenjuje modernizirane carinske postupke.

Trio je predan promicanju održivog i otpornog poljoprivrednog sektora kojim se i dalje jamči sigurnost opskrbe hranom s pomoću prehrambenih sustava otpornih na promjene u budućnosti. Usto naglašava potrebu za jačanjem ruralnih zajednica i poljoprivrednika, posebno u ruralnim područjima s visokim klimatskim rizikom, te za odgovaranjem na hitne izazove koje predstavljaju dezertifikacija, degradacija zemljišta i suša, s posebnim naglaskom na Strategiji za otpornost vodoopskrbe. Trio ujedno prepoznaje važnost šuma u ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te osiguravanju održivih obnovljivih drvnih proizvoda za dekarbonizaciju našeg izgrađenog okoliša. Trio će raditi i na sektoru morskih prehrambenih proizvoda kojim se podupiru održivost i otpornost u sektorima ribarstva i akvakulture, istodobno podupirući ruralne obalne zajednice.

Trio će dati prednost kontinuiranoj dekarbonizaciji i jačanju industrijskog, prometnog i energetskeg sektora EU-a kako bi se ojačala konkurentnost i povećala otpornost. Nastojat će poticati čiste tehnologije, promicanjem industrijske politike EU-a koja se temelji na inovacijama, te ubrzati prelazak na kružno gospodarstvo, čime će se ojačati konkurentna prednost Unije, posebno za MSP-ove.

Trio će nastojati osigurati povezivost u digitalnom, energetskeg i prometnom sektoru, među ostalim promicanjem održive, konkurentne i sigurne povezivosti u cijeloj Europi. Nastavit će ulagati napore u zaštitu i jačanje otpornosti postojeće i planirane kritične energetske, digitalne i prometne infrastrukture, uključujući podmorsku infrastrukturu.

U pomorskom sektoru trio prepoznaje pomorski promet kao strateškog pokretača konkurentnosti, otpornosti i energetske sigurnosti Europe, istodobno podupirući preobrazbu europskih luka u čvorišta plavog gospodarstva i pokretače održive trgovine i uključivog plavog rasta, te će podupirati ambiciozno upravljanje oceanima.

Trio pridaje veliku važnost jačanju tehnološke konkurentnosti EU-a s pomoću daljnjeg rada na telekomunikacijskom regulatornom okviru kojim se olakšavaju inovacije, promiču ulaganja u digitalne mreže i osigurava snažna zaštita prava potrošača. Cilj mu je i poboljšati zaštitu potrošača uklanjanjem novih rizika za potrošače koji se pojavljuju u aktualnom geopolitičkom i digitalnom prostoru.

Trio će raditi i na osiguravanju razvoja održivog turizma, posebno iskorištavanjem i primjenom transformativnih digitalnih tehnologija, kao što su alati umjetne inteligencije, u turističkom sektoru.

U tom kontekstu trio ujedno prepoznaje ulogu vještina, uključujući cjeloživotno učenje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, u konkurentnosti i otpornosti EU-a te će nastojati poticati razvoj vještina potrebnih za potporu dvostrukoj tranziciji Europe.

Poseban naglasak staviti će se na podupiranje zdravog stanovništva i poboljšanje kvalitete života naših građana, čime se potiče zdravo gospodarstvo.

Ostvarenje uspješne zelene i digitalne tranzicije

Trio naglašava svoju predanost uspješnom poticanju zelene i digitalne tranzicije i osiguravanju budućnosti pravodobnim i učinkovitim djelovanjem u području klime, pri čemu nitko ne smije biti zapostavljen. Nastavit će tranziciju Unije prema klimatskoj neutralnosti do 2050. i postizanju njezina klimatskog cilja za 2040., posebno ostvarenjem napretka u pregovorima o klimatskom i energetske okviru Unije za razdoblje nakon 2030. Trio će i dalje ulagati napore kako bi se osiguralo vodstvo EU-a na globalnoj razini u kontekstu međunarodnih pregovora o klimi, bioraznolikosti, onečišćenju plastikom i onečišćenju zraka, kemikalijama i otpadu.

Osim toga, trio će raditi na daljnjoj zaštiti prirode, ekosustava i bioraznolikosti, uz istodobno jačanje otpornosti na klimatske promjene u slučaju ekstremnih prirodnih pojava, posebno toplinskih valova, šumskih požara, suša i poplava. U tom će kontekstu prioritet biti i jačanje otpornosti vodoopskrbe u cijeloj Uniji, s posebnim naglaskom na okviru za zaštitu vodnih resursa i učinkovito upravljanje njima.

Trio će i dalje davati prednost energetske sigurnosti i opskrbi EU-a poticanjem istinske energetske unije putem stvaranja zajedničkog, interoperabilnog i integriranog europskog energetske tržišta, s ciljem postizanja međusobne povezanosti, energetske sigurnosti i uklanjanja nejednakosti. To će posebno zahtijevati podupiranje priuštive električne energije, poboljšanje međupovezanosti, jačanje fleksibilnosti sustava i skladištenja energije te povezivanje područja s velikim potencijalom za čistu i obnovljivu energiju s područjima velike potražnje, među ostalim iz zemljopisno izoliranih država članica i otoka.

Trio će doprinijeti jačanju vodeće uloge Unije u razvoju globalnih digitalnih pravila i standarda, kao što je umjetna inteligencija, te poticanju strateških partnerstava za postizanje digitalnih ciljeva EU-a, istodobno promičući globalni digitalni prostor koji je otvoren, siguran, uključiv i utemeljen na ljudskim pravima.

Promicanje znanosti te okruženja pogodnog za inovacije i poslovanje

Trio naglašava važnost promicanja i poticanja istraživanja i inovacija kako bi se ostvarile koristi za znanost i društvo. Istraživanje i inovacije omogućuju i olakšavaju dugoročnu konkurentnost, sigurnost i vrijednosti Unije. Potpora najsuvremenijem istraživanju i inovacijama ključan je dio djelovanja usmjerenog na postizanje usporedne tranzicije EU-a i stvaranje okruženja pogodnog za poslovanje. U tom kontekstu trio pridaje veliku važnost jačanju europskih istraživačkih kapaciteta u području novih i razvojnih tehnologija, privlačenju i zadržavanju talenata, poticanju inovacija i međunarodne suradnje, uzimajući u obzir sigurnost istraživanja kao dio ukupne gospodarske sigurnosti, te postizanju industrijske snage u ključnim sektorima, uključujući svemir, poluvodiče, umjetnu inteligenciju, fotoniku i biološke znanosti.

Trio i dalje prepoznaje važnost snažnih i funkcionalnih ekosustava intelektualnog vlasništva i autorskih prava, koji imaju ključnu ulogu u pretvaranju istraživanja, inovacija i kreativnosti u gospodarsku i društvenu vrijednost te u podupiranju rasta i konkurentnosti europskih inovatora te kulturnih i kreativnih industrija.

Zajednički napredak

Trio će promicati EU kao privlačno mjesto za život i rad jačanjem socijalne dimenzije politika EU-a i njihove dimenzije usmjerene na ravnopravnost, posebno u području zdravlja i zapošljavanja, osiguravajući pritom da usporedna tranzicija koristi svima i da nitko ne bude zapostavljen.

Kohezijska politika i dalje će biti ključna za uklanjanje socijalnih, gospodarskih i teritorijalnih razlika, jačanje konkurentnosti i otpornosti te podupiranje ruralnih, udaljenih i najudaljenijih regija te regija u najnepovoljnijem položaju.

Trio će jačati sveobuhvatnu europsku politiku o otocima u više sektora, a to su promet, ulaganja, energetska samodostatnost, otpornost na klimatske promjene i digitalna povezivost. Osim toga, trio će raditi na rješenjima usmjerenima na privlačenje ulaganja radi poboljšanja povezivosti i šire teritorijalne kohezije.

Trio prepoznaje da EU može pružati potporu u ublažavanju stambenih izazova putem provedbe Europskog plana za priuštivo stanovanje. Radit će i na prevladavanju demografskih izazova EU-a putem koordinacije zajedničkih djelovanja i inicijativa EU-a te poduzimanja odgovarajućih mjera kao odgovora na demografske trendove.

Trio će nastojati osigurati rodnu ravnopravnost, jednake mogućnosti i uključenost, posebno za mlade, osobe s invaliditetom i ranjive skupine. Nastojat će poboljšati pristup tržištu rada, stvoriti kvalitetna radna mjesta za sve i riješiti problem nedostatka vještina i radne snage. Osim toga, nastojat ćemo ubrzati smanjenje siromaštva u skladu s ciljem EU-a za 2030.

Trio će jačati tekuće napore usmjerene na daljnji razvoj europske zdravstvene unije. Usredotočit će se na jačanje europskih medicinskih proizvoda i biotehnoških ekosustava povezanih sa zdravljem, uključujući usklađivanje postupaka kliničkih ispitivanja kako bi se ojačao položaj EU-a kao globalnog predvodnika u biotehnologiji i kliničkom istraživanju. Zdravstvena i socijalna otpornost osnažit će se jačanjem zdravstvenih sustava i pripravnosti, uz istodobno promicanje digitalizacije i reaktivne upotrebe umjetne inteligencije, prema potrebi.

Trio će nastaviti razvijati budući smjer politike za mlade i ulagati napore u promicanje sudjelovanja mladih u demokratskim procesima, s naglaskom na obrazovnim politikama kao ključnom alatu za promicanje medijske pismenosti i očuvanje demokracije i socijalne kohezije u digitalnom dobu. Trio će promicati sigurnu i zdravu upotrebu digitalnih alata te suzbijati dezinformacije, zlostavljanje na internetu i govor mržnje.

Trio će dati prednost borbi protiv međuljudskog nasilja i raditi na sveobuhvatnom programu EU-a za učinkovito sprečavanje i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad maloljetnicima u cijeloj Uniji.

*
**

Ujedinjeni u istom cilju, članovi trija surađivat će kako bi ostvarili zajedničke ciljevi Unije radi osiguravanja prosperitetne, sigurne i konkurentne Europe.
